

GEDRAGSPROTOCOL

versie: januari 2015

Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden.

Voorwoord		2
Vaststelling		2
Visie en missie		3
Hoofdstuk 1	Hoe werken wij op basisschool 'De Goudakker' aan sociale competentie?	4
Hoofdstuk 2	Welke gedragsregels worden gehanteerd? Welke aanvullende protocollen kent de school?	6
Hoofdstuk 3	Hoe volgen wij uw kind op het gebied van sociale competentie?	8
Hoofdstuk 4	Welke stappen worden er ondernomen als ongewenst gedrag wordtesignaleerd?	10
Hoofdstuk 5	Wat verstaan wij onder grensoverschrijdend gedrag?	12
	Literatuuroverzicht/ bronvermelding	13

Bijlagen

- 1 Visiedocument De Goudakker (2012)
- 2 Het krijgen van een positieve groeps sfeer
- 3 Ruzieprotocol
- 4 Protocol mobieltjes in de school
- 5 Protocol sociale media
- 6 Protocol digitaal pesten en computergebruik
- 7 Leskatern relaties en seksualiteit
- 8 Protocol seksuele intimidatie
- 9 Meldcode kindermishandeling
- 10 Protocol schorsing/verwijdering

VOORWOORD

Op school wordt door de kinderen een groot deel van de tijd doorgebracht. Het is daarom van belang dat de school een prettige omgeving is om in te verkeren. Belangrijk is dan ook dat er een goed klimaat heerst op school en in de groep waarin de kinderen verblijven. Sfeer in een groep heeft alles te maken met de manier waarop we met elkaar omgaan. Dat gebeurt in een omgeving waar kinderen, leerkrachten en ouders weten wat er van hen verwacht wordt, maar ook wat ze van de ander mogen verwachten. Slechts in een omgeving waarin iedereen zichzelf kan zijn, zonder belemmerd te worden of anderen te belemmeren zal een ieder optimaal kunnen functioneren. Het omgaan met waarden en normen vormt hierbij de basis.

Met dit protocol in de hand willen wij werken aan gewenst gedrag. Het protocol zal een ieder op basisschool 'De Goudakker' houvast bieden en richtlijnen geven bij het voorkomen en oplossen van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. Het protocol moet uiteindelijk ondersteuning bieden en dient één lijn door de school te zijn waar naar gehandeld wordt.

Door praktisch te werken met dit protocol zullen er ongetwijfeld punten zijn die aangepast moeten worden. Daarom wordt dit protocol regelmatig in het team geëvalueerd om het werkbaar en actueel te houden. De laatste keer dat dit protocol geëvalueerd werd, was in het begin van schooljaar 2014 – 2015 zijn. Het betreft hier de bijgestelde versie op basis van de evaluatie in november 2014.

Kinderen, ouders en leerkrachten welke te maken krijgen met ongewenst gedrag moeten zich gehoord gaan voelen en tegelijkertijd moet grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar zijn. Er moet een sfeer van vertrouwen en veiligheid zijn voor een ieder binnen de school.

Team & directie
Schooljaar 2014- 2015

Ondertekening:

Anneke van den Berg en Wilfred Simons
Directie van basisschool De Goudakker

vastgesteld door de directie, d.d. .... januari 2015

vastgesteld door de MR, d.d. ....januari 2015

VISIE EN MISSIE

In onze, in 2012 opgestelde visie (zie bijlage 1), heeft sociaal emotioneel gedrag in hoge mate te maken met hoe je in de omgang met de ander een balans vindt tussen handelen uit eigen belang en handelen met het oog op de belangen van een ander, binnen de normen en de waarden die in onze samenleving gelden.

Bij het zoeken naar die balans gaan we uit van het kind als individu, het kind als deel van een groep (het gezin, basisschool 'De Goudakker', de vereniging, enz.) en het kind als participant in de Korte Akkeren, Gouda en de samenleving.

Wij wekken interesses bij leerlingen op die ze niet altijd uit zichzelf hebben op het gebied van sociale kennis, vaardigheden en houdingen.

Wij realiseren dit door:

- te werken vanuit een positieve blik: met respect, trots zijn op jezelf en elkaar
- aan te sluiten bij wat goed gaat: laat zien wie je bent en wat je kunt
- een veilige leeromgeving te bieden: je mag en kan je gevoelens tonen
- te confronteren en te verzoenen: leer je verplaatsen in de ander en handel daar naar
- te accepteren dat ieder kind anders is: oog hebben voor verschillen.

Op basisschool 'De Goudakker' hebben wij vertrouwen in ieders:

- kwaliteit en persoonlijke groei
- verantwoordelijkheid voor eigen handelen
- betrokkenheid.

Op onze school werken we schoolbreed en samen met ouders aan de sociale competenties van kinderen.

Kinderen, ouders en leerkrachten hebben kennis, vaardigheden en houding ten aanzien van omgaan met elkaar op 'De Goudakker' en daar buiten.

Wij streven ernaar:

- om een veilig klimaat te creëren waar ieder zich veilig voelt om zichzelf te presenteren
- dat kinderen kunnen opkomen voor zichzelf op een juiste manier
- ruimte te geven aan kinderen en volwassenen om eigen keuzes te maken
- dat ieder, kind of volwassene, fouten mag maken en daarop terug mag komen
- ruzies en conflicten uit te spreken
- onze ervaringen te delen, jong en oud, goede en slechte ervaringen
- dat ieder een eigen verantwoordelijkheid heeft binnen een groep (bijv. een kind in een klas, een ouder van een vereniging, de leerkracht binnen een team)
- elkaar te complimenteren

Wij verwachten veel van de leerlingen, leerkrachten en ouders!

Op basisschool 'De Goudakker' willen wij alle kinderen een veilig klimaat bieden. Het is daarom van belang dat wij aan een aantal basisbehoeften voldoen. Zo heeft ieder mens er behoefte aan te voelen dat anderen met hem willen omgaan, grip te krijgen op de wereld om hem heen en zijn leven in te richten zoals hij dat zelf wil, zelf beslissingen te nemen en zichzelf te kunnen zijn.

Dit doen wij door het gebruik van de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' op een positieve wijze kinderen te benaderen, door structuur te bieden aan de hand van regels en door in te spelen op het niveau van de leerling.

Daarnaast investeren we bij aanvang van ieder schooljaar op de groepsdynamiek. We doen dat aan de hand van het project "het krijgen van een positieve groepsfeer" (zie bijlage 2)

METHODE KINDEREN EN HUN SOCIALE TALENTEN

Om de leerlingen te helpen bij de sociaal-emotionele ontwikkeling, wordt de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' gebruikt (SEO in de volksmond). Hierin wordt structureel en preventief aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling door om de twee weken een thema te behandelen. Begrippen als samen werken, ruzie en delen komen aan de orde. Tijdens de lessen staat de beleving, het gedrag en de consequentie centraal. Kinderen leren zaken als: ervaringen delen, aardig doen, samen spelen en werken, rollen in een groep en aanpak van ruzies.

De leerlingen leren niet alleen hun gevoelens te verwoorden, maar ook voor zichzelf op te komen door aan te geven wat ze willen.

Naast het volgen van de lessen wordt het geleerde toegepast, zoals in de pauze of tijdens de gymlessen.

Ouders worden op verschillende manieren op de hoogte gehouden van het centraal gestelde thema. Tevens wordt er ook om hun medewerking gevraagd: "Wij doen er iets aan, doet u mee" in de nieuwsbrief.

Op de Goudakker onderschrijven wij de gedachte dat ouders een belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van sociale competentie. Deze begint immers thuis, voordat het kind naar de basisschool gaat. Het is daarom van belang dat school en ouders één lijn trekken om een maximaal effect te bereiken.

PROJECT "HET KRIJGEN VAN EEN POSITIEVE GROEPSFEER".

Kinderen verdienen het om in een positieve groep deel te nemen aan het onderwijsproces. In een positieve groep zijn de groepsnormen positief. Dat heeft allerlei prettige gevolgen.

Kinderen gaan met meer plezier naar school, hebben betere leerresultaten en zijn socialer in de omgang. Het creëren van een positieve groep vraagt een flinke investering van de leerkracht en de school aan het begin van het jaar. In een periode van 8 weken geeft het project handreikingen om hier optimaal aan te kunnen werken.

VERMEERDEREN VAN GEWENST GEDRAG

Wanneer wij leerlingen gewenst gedrag zien vertonen zullen wij hen complimenteren. Voor hen is dit een beloning en hierdoor zullen zij zich goed voelen en het gewenste gedrag vaker laten zien.

Wij belonen leerlingen niet alleen door complimenten te geven, maar ook door ze een activiteit te laten kiezen (bijvoorbeeld de planten water geven), door ze iets materieels uit te laten kiezen (denk aan een sticker) of door te ruilen (bij zoveel turfstreepjes op het bord gaan wij buiten spelen).

Schoolbreed zetten we interventies in als de complimentenmachine, de gouden knoop en het zonnetje van de week.

REGELS EN AFSPRAKEN

De school kent gedragsregels, schoolafspraken en groepsafspraken, die de omgangsvormen moeten verduidelijken.

Deze staan in de schoolgids en op de website van de school zodat deze ook bekendheid hebben buiten de schoolmuren.

De groepsafspraken zijn voor alle kinderen van die groep duidelijk. Deze groepsafspraken betreffen onderwerpen als: welke materialen gebruiken wij op school, hoe dragen wij zorg voor onze omgeving, concrete afspraken over toiletbezoek, klassenbeurt, huiswerk enzovoorts.

De gedragsregels worden beschreven in het volgende hoofdstuk.

LEERKRACHTEN

Leerkrachten hebben kennis en inzicht m.b.t. alle aspecten van gedrag en zijn vaardig in het signaleren en herkennen van ongewenst gedrag. Alle leerkrachten zijn in het bezit van dit protocol en handelen conform de hierin genoemde afspraken en stappen. Regelmatig staat sociale competentie en het gedragsprotocol op de agenda van de vergadering. Enkele van onze collega's hebben de studie gedragspecialisme gedaan en kunnen geconsulteerd worden door de leerkrachten. Zij zetten hun deskundigheid in.

HOOFDSTUK 2

WELKE GEDRAGSREGELS WORDEN GEHANTEERD?

WELKE AANVULLENDE PROTOCOLLEN KENT DE SCHOOL?

WELKE GEDRAGSREGELS WORDEN GEHANTEERD?

Binnen de school willen wij structuur bieden aan de kinderen. Dit doen wij onder andere door het uitdragen van de gedragsregels.

Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden. Dit is het uitgangspunt van onze school. Dit motto is nog vrij abstract voor kinderen. Daarom hebben wij drie kapstokregels voor alle groepen opgesteld.

Wij proberen het aantal regels binnen de school te beperken. Naar onze mening bevordert dit de duidelijkheid voor kinderen en stelt het ons in staat de handhaving van de regels toe te kunnen passen.

Zij zijn voor de groepen 1 t/m 4 anders omschreven dan voor de groepen 5 t/m 8.

Groepen 1 t/m 4:	Groepen 5 t/m 8:
Wij zorgen voor elkaar en helpen elkaar, zodat iedereen zich fijn voelt op school.	Wij zorgen voor elkaar en helpen elkaar, zodat iedereen zich fijn voelt op school.
Wij luisteren naar elkaar.	Wij luisteren naar elkaar en wij horen elkaar.
Iedereen is anders en dat mag.	Iedereen is anders en dat respecteren wij.

Aangezien wij op de Goudakker de gedachte onderschrijven dat ouders een belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van sociale competentie, verwachten wij dat ook zij zich zullen houden aan deze regels. Wanneer dit echter niet het geval is, zullen wij hen daar ook op aanspreken.

WELKE AANVULLENDE PROTOCOLLEN KENT DE SCHOOL?

Ruzie protocol:

Naast deze gedragsregels maken wij nog gebruik van het ruzieprotocol.

Elk kind komt wel eens in aanraking met kleine confrontaties of heeft onderlinge problemen.

Aan de hand van tien stappen kunnen kinderen deze zelf oplossen. In bijlage 3 staan de volledige tien stappen beschreven.

Aan het begin van het schooljaar en na de kerstvakantie neemt de leerkracht met de groep de gedragsregels met de kinderen door. Ook het ruzieprotocol, de schoolafspraken en groepsafspraken komen aan bod.

De Tussen Schoolse Opvang (TSO)/overblijf en De Buiten Schoolse Opvang (BSO) 'Quadrant' worden op de hoogte gebracht van dit protocol. Er wordt van de TSO

medewerkers verwacht eenzelfde lijn als de school te volgen en zich aan het stappenplan van het gedragsprotocol te houden.

Protocol Mobieltjes in de school

Mobieltjes horen er bijna als vanzelf bij. Het nodigt ook uit tot ongewenst gedrag. Om dat te voorkomen is helder omschreven wat wel en niet kan en mag binnen de Goudakker. (zie bijlage 4)

Protocol Sociale Media

De ontwikkelingen binnen de sociale media gaan snel. Zaken zijn makkelijk bereikbaar en kinderen groeien er als vanzelf mee op. We willen de kinderen bewust maken van het juiste gebruik en de gevaren van de sociale media. (zie bijlage 5)

Protocol Digitaal pesten en Computergebruik

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Op het internet kan men een andere identiteit aannemen of volledig anoniem blijven, waardoor de grenzen van het pestgedrag worden verlegd. Het is een groeiend probleem. Daarom is een protocol van belang. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak met ouders. (zie bijlage 6)

Leskatern Relaties en Seksualiteit

Het leskatern beoogt bij te dragen aan een gezonde relationele en seksuele ontwikkeling van kinderen van 4 tot 12 jaar en hen voor te bereiden op latere seksuele contacten en het maken van gezonde keuzen. De meest belangrijke subdoelen zijn: kennis vergroten over de seksuele ontwikkeling en seksueel (on)gezond gedrag, bevordering positief zelf- en lichaamsbeeld, acceptatie van seksuele diversiteit, bevorderen van weerbaarheid en communicatieve vaardigheden. (zie bijlage 7)

Protocol Seksuele Intimidatie

Leerlingen en personeelsleden kunnen alleen goed functioneren als zij zich op school veilig voelen. Seksuele intimidatie leidt tot gevoelens van onveiligheid. Leerlingen en personeelsleden die hiermee worden geconfronteerd, verzuimen, worden ziek of verlaten voortijdig de school. Een ieder die in school werkt en leert heeft recht op bescherming tegen seksuele intimidatie. Bestrijding en preventie zijn van groot belang. (zie bijlage 8)

Meldcode Kindermishandeling

Sinds kort is de meldcode kindermishandeling in Nederland van kracht en voor iedereen verplicht als richtlijn voor handelen bij vermoedens van kindermishandeling. Voor de Goudakker is de meldcode schoolspecifiek gemaakt. Er zijn raakvlakken met mogelijke signalen van kindermishandeling en gedragsuitingen. Vandaar dat we de meldcode als bijlage in het gedragsprotocol willen opnemen. (zie bijlage 9)

HOOFDSTUK 3

HOE VOLGEN WIJ UW KIND OP HET GEBIED VAN SOCIALE COMPETENTIE?

Om de kinderen te helpen bij de sociaal-emotionele ontwikkeling is het van belang hen te volgen. Dit doen wij niet alleen door middel van het inzetten van de methode Kinderen en hun sociale talenten.

Wij zien uw kind dagelijks. Dit zorgt er voor dat we uw kind in allerlei verschillende situaties meemaken. Hoe gedraagt uw kind zich ten opzichte van medeleerlingen, ten opzichte van de leerkracht en hoe ziet het zichzelf?

Wij zien uw kind tijdens werkmomenten, maar ook tijdens vrije momenten. Hierdoor krijgen wij een breder beeld van uw kind.

LEERLINGDOSSIER

Binnen de school werken we met Parnassys als leerlingvolgsysteem. Parnassys is tevens het digitale leerlingdossier. In Parnassys (het leerlingdossier) schrijven wij regelmatig wat ons opvalt aan het gedrag van het kind. Hier worden ook de interventies die wij plegen opgeschreven. Op deze wijze volgen we de kinderen en is ook optimale afstemming mogelijk op basis van reeds gepleegde interventies en de resultaten daarvan.

RAPPORTEN

Op het rapport staat omschreven hoe het gedrag van uw kind ten opzichte van medeleerling, leerkracht en zichzelf is. De bouwstenen voor het rapport zijn gekoppeld aan de methode “kinderen en hun sociale talenten”.

ZIEN/ BOSOS

Met behulp van het leerlingvolgsysteem ZIEN/ BOSOS wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen eens per jaar bekeken. Voor en door ieder kind van groep 3 tot en met 8 wordt een vragenlijst ingevuld, waarmee de sociale competentie in kaart wordt gebracht.

Voor de groepen 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van BOSOS.

Waar nodig wordt specifiek individueel ingezet op gedrag door middel van een handelingsplan. Deze wordt door de leerkracht opgesteld, eventueel in samenwerking met de intern begeleider of de gedragsspecialist. Het handelingsplan zal bij aanvang en na afloop ter evaluatie met de ouders besproken worden.

HANDELINGSPLAN

In een handelingsplan staan de stappen die worden ondernomen om het kind te helpen. Bij een handelingsplan is er sprake van de beschrijving van de volgende aspecten:

- de beginsituatie
- leer-en/of gedragsdoel
- de aanpak: inhoud, methodiek en organisatie
- evaluatie

De onderdelen betrokkenheid en welbevinden zijn voor de school van essentieel belang. Veel interventies zullen met name op deze onderdelen plaatsvinden.

De handelingsplannen worden op ouderavonden met de ouders besproken.

GROEPSBESPREKING

Tweemaal per jaar wordt elke groep besproken met de intern begeleider. Tijdens dit gesprek wordt er ook aandacht besteed aan de sfeer in de groep en hebben wij oog voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

LEERLINGBESPREKING

Het kan voorkomen dat het lastig is een kind verder te helpen binnen zijn sociaal-emotionele ontwikkeling. Het is daarom prettig te spreken over wat er al gedaan is om het gedrag te verbeteren en wat er nog gedaan kan worden. Zowel in de onderbouw als bovenbouw kunnen leerlingen aangemeld worden door de leerkracht en bespreken de leerkrachten de verschillende opties.

SCHOOL ONDERSTEUNINGSTEAM (SOT)/CENTRUM VOOR JEUGD EN GEZIN (CJG)/SCHAKELOVERLEG

Gedragsproblemen kunnen in overleg met ouders en leerkracht besproken worden in het SOT (School Ondersteuning Team). Een extra deskundigen advies is vervolgens ook mogelijk. Daarnaast kan er ook raad gevraagd worden aan het Schakeloverleg (wijkgebonden/bovenschools) en aan het CJG (locatie Sakramentskerk).

OVERDRACHT NIEUW SCHOOLJAAR

Bij het overdrachtsgesprek worden de kinderen kort besproken op sociale competentie. Daarnaast wordt er overgedragen welke handelingsplannen er gelopen hebben en welke er vervolgd moeten worden. Uitgangspunt hierbij is dat we vooral kijken naar de onderwijsbehoeften van de kinderen waarbinnen belemmerende en stimulerende factoren een grote rol zullen spelen.

ouders

Zoals al eerder omschreven kunnen wij als school niet *alleen* zorg dragen voor een veilige basisschool. Om dit doel te behalen moeten school en ouders actief samenwerken. Wederzijds vertrouwen in ouders en school draagt ertoe bij dat informatiestromen goed lopen en ongewenst gedrag eerder gesignaleerd wordt.

Om preventief ongewenst gedrag te signaleren, te bespreken en tegen te gaan worden de volgende acties ondernomen:

- Tijdens de speeddate worden de onderwijsbehoeften van het kind besproken.
- Ouders op gesprek vragen.
- Tijdens rapportgesprekken informatie uitwisselen over gedrag aan de hand van de omschreven punten.
- Tijdens ouderavonden aandacht besteden aan gedrag.
- Ouders kunnen thuis bekendheid geven aan de regels en afspraken van de Goudakker, doordat zij in de schoolgids en nieuwsbrief vermeld staan.
- Ouders dragen de gestelde regels.

HOOFDSTUK 4

WELKE STAPPEN WORDEN ER ONDERNOMEN ALS ONGEWENST GEDRAG WORDT GESIGNALEERD?

Het doel van het ingrijpen bij incidenten is ongewenst gedrag direct te doen stoppen en ernstige voorvallen en grensoverschrijdend gedrag te doen voorkomen.

In situaties waarin ongewenst gedrag toch wordt gesignaleerd, wordt het volgende stappenplan gehanteerd en in gang gezet door de leerkracht die het dit gedrag signaleert. Dit kan dus de eigen leerkracht, een andere leerkracht of volwassene binnen de school zijn. Voorbeelden van ongewenst gedrag zijn: herhaaldelijk niet reageren op correcties van de leerkracht/volwassene bij niet luisteren, een grote mond geven tegen de leerkracht/volwassene of agressief gedrag tegen medeleerlingen/leerkracht/volwassene.

Stappenplan

Stap 1 Incident	<p>De leerkracht neemt pedagogische maatregelen om het gedrag van de leerlingen zodanig te corrigeren dat de leerling, binnen afzienbare tijd, weer kan deelnemen aan de groepsactiviteiten.</p> <p>De pedagogische maatregelen vinden plaats in de groep, in het groepslokaal of in de nabijheid van het groepslokaal.</p> <p>Groep 1&2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarschuwen en het gewenste gedrag aangeven • Vaste plek in de klas om na te kunnen denken, daarna een gesprekje met het kind • Kind op de gang voor maximaal 10 minuten • Kind naar collega brengen, leerkracht zelf zorgt voor een werkje <p>Groep 3 t/m 8:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarschuwen en het gewenste gedrag aangeven • Afkoelen op de gang, maximaal 10 minuten/ Tafel apart in de klas, dus uit het groepje halen • Strafwerk in de klas • De leerling wordt met zinnig werk bij een andere collega in de klas gezet . <p>Voor alle groepen geldt dat kinderen tijdens de pauze niet alleen voor straf binnen blijven.</p> <p>Voor alle groepen geldt dat een probleem met een kind te allen tijde afgesloten wordt met een gesprekje, maar dit mag niet ten koste gaan van de effectieve lestijd van de hele groep.</p>
Stap 2 Periodiek	<p>Deze stap geldt voor alle groepen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wanneer straf volgens het afgesproken stappenplan binnen de groep niet toereikend is, wordt de leerling buiten de groep naar een time-outleerkracht gebracht. De leerkrachten dienen onderling af te spreken wie van wie kinderen als time-out krijgt. De time-out kan voor een afgesproken korte tijd gelden, maar ook als strafmaatregel voor langere tijd. • Als verwacht wordt dat de leerling zich fysiek of verbaal zal verzetten, dan afspraken maken dat de directie de leerling zal brengen en halen na de afgesproken tijd. Eventueel een briefje meegeven hoe lang de leerling moet blijven. Als de directie niet aanwezig is, dan nemen de aanwezige –daartoe aangewezen- plaatsvervangende teamleden/functionarissen de leerling onder hun hoede. • Als een leerling naar een andere leerkracht wordt gebracht (met zinnig werk en voor een afgesproken tijd) bemoeit die leerkracht zich niet met het conflict. Het kind zit daar ter afkoeling. De leerkracht communiceert zakelijk en het kind voert het opgedragen werk uit. • De leerkracht voert na schooltijd een gesprek met het kind, waarbij het kind maximaal 15 minuten nablijft. • Te allen tijde moet het conflict met de leerling worden opgelost door de leerkracht die het conflict heeft met de leerling. • De intern begeleider wordt door de leerkracht op de hoogte gebracht van de time-out. Dit gebeurt door het versturen van een e-mail waarin meteen een

	<p>afspraken gemaakt wordt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als het storende gedrag vier keer in de twee weken voorkomt dan stelt de leerkracht de ouders telefonisch op de hoogte en worden zij uitgenodigd op gesprek om het gedrag te bespreken. • Naar aanleiding van het gesprek wordt een verslag geschreven door de leerkracht, dit wordt door ouders ondertekend en in het leerling-dossier opgenomen. • Als het gedrag van de leerling hierna nog niet verbetert, dan wordt er een handlingsplan door de leerkracht opgesteld. De ouders worden uitgenodigd om dit te bespreken en te ondertekenen.
Stap 3 Structureel	<p>Het gedrag van de leerling blijft storend en mogelijk bedreigend voor medeleerlingen en leraren.</p> <p>De leerling wordt nu onder de hoede van de directie geplaatst. Als de directie niet aanwezig is, dan nemen de aanwezige –daartoe aangewezen- plaatsvervangende teamleden/functionarissen de leerling onder hun hoede.</p> <p>De ouders worden zo spoedig mogelijk op school uitgenodigd door de directie, om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -het gedrag van hun kind te bespreken -hen te wijzen op hun verantwoordelijkheid als opvoeders -gezamenlijk te zoeken naar een pedagogische oplossing. <p>Wanneer het kind stopt met zijn gedrag gaat hij/zij na een gesprek terug naar de klas. In sommige gevallen kan er voor gekozen worden om de leerling voor langere tijd bij een time-outleerkracht te zetten.</p> <p>Bij deze gesprekken is de ouder, de groepsleerkracht en een directielid aanwezig. Het gesprek wordt voorbereid door de groepsleerkracht en het directielid.</p> <p>In elke situatie zal er gezocht worden naar een oplossing waarbij het welzijn van de leerling, groep en leerkracht centraal staat.</p> <p>Het is daarbij van belang dat zowel de ouders als de school zich hierin kunnen vinden. Als ouders echt niet mee willen werken aan een oplossing dan is er sprake van een vertrouwensbreuk. Als in een gesprek blijkt dat er een pat-stelling ontstaat, dienen andere stappen gezet te worden. In het kader van de zorgplicht is de school dan verplicht om een andere school voor het kind te zoeken.</p> <p>Indien een school is gevonden en ouders blijven weigeren mee te werken aan een oplossing en tevens weigeren te vertrekken naar een andere school, heeft de school aan de verplichtingen vanuit de zorgplicht voldaan en kan overgegaan worden naar stap 5.</p> <p>In uiterste gevallen kan er melding gedaan worden bij het AMK. (Adviespunt Melding Kindermishandeling) Als de school van mening is dat een kind bedreigd wordt in zijn/haar ontwikkeling kan hier een beroep op gedaan worden.</p> <p>Stap 3 kan enkele malen plaats vinden voordat stap 4 in werking treedt. Het aantal keren is afhankelijk van het soort incident, de leeftijd en de situatie. Een gesprek met de ouders wordt door de groepsleerkracht gevoerd samen met een collega en vastgelegd door de groepsleerkracht. Dit wordt door alle betrokken partijen ondertekend en in het leerling-dossier opgenomen.</p>
Stap 4 Structureel	<p>In het uiterste geval kan door de directie worden besloten tot schorsing (zie bijlage 10) van de leerling voor de rest van de dag of voor meerdere dagen. Dit gebeurt in overleg met het bovenschools management. De leerplichtambtenaar zal op de hoogte worden gebracht.</p> <p>Na deze schorsing vindt er altijd een gesprek plaats met het kind, de ouders en een directielid voordat de leerling teruggaat naar zijn/haar eigen klas.</p>
Stap 5 Structureel	<p>Indien besloten wordt tot verwijdering (zie bijlage 2) van de leerling van de school, gaat de directie op zoek naar een andere school voor de leerling. Zodra die gevonden is, verwijderd de school de leerling volgens de regels die zijn opgesteld door het bevoegd gezag.</p>

HOOFDSTUK 5

WAT VERSTAAN WIJ ONDER GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG?

In hoofdlijnen kan aangegeven worden waar de grenzen in gedrag liggen. Deze grenzen mogen niet overschreden worden. We maken daarbij onderscheid in zichtbaar gedrag naar de ander toe en de wijze van communicatie met de ander.

Wij accepteren geen

- Pesten, waaronder ook vormen van cyberpesten
- Fysieke en/of verbale agressie en intimidatie
- Seksueel getinte opmerkingen en/of gebaren
- Belediging en discriminatie
- Saboterend gedrag
- Vernieling uit baldadigheid of opzettelijk
- Drugs en alcohol
- Wapenbezit
- Diefstal
- Vuurwerk
- Ongewenst bezoek
- Overtreding Leerplichtwet

Dit houdt in dat taalgebruik in de vorm van schelden, vloeken, kwetsen en vernederen ook niet wordt geaccepteerd. Aangezien menselijke communicatie heel verfijnd is, laten we middels lichaamstaal respect voor de ander blijken. Storend, brutaal en manipulerend gedrag kunnen wij niet accepteren op school. Daar hoort ook gedrag bij dat erop gericht is om een ander te kwetsen of te negeren/ buiten te sluiten.

LITERATUUROVERZICHT / BRONVERMELDING:

- Onze schoolgids
- Gedragsregels van 'De Kindervriend', 1 oktober 2007. (Later gedragsregels van De Goudakker)
- Gedragsprotocol rkbs 'De Regenboog'
- Bokhove-van Wensveen, N., Bokkum, M. van, Gielen, M., Joosten, F., Mak, P., Pot, L., Rietveld, E., Voorst van-Beest, K. van, (2008) *Kinderen en hun sociale talenten*, Kwintessens Uitgevers, Amersfoort
- Jeninga, J. (2008) Professioneel omgaan met gedragsproblemen, HB Uitgevers, Baarn
- Kamphuis, F., Rosier, W., Sluijter, C., Lubbe, M. van der, Putten, K. van, Meijer, J., (2004) *Viseon: Volg Instrument voor Sociaal-Emotionele Ontwikkeling*, CITOgroep, Arnhem
- Notities: 'Straffen en Belonen in de klas' & 'Op weg naar een gedragsprotocol', Praxis Bulletin.